

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravištvu, na katero naj se blagovoljjo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Po volitvah.

II.

Uže v zadnjih dveh prvih člankih smo povedali glavne vzroke našega propada pri volitvah v mestih in trgih. Naj denes še nekatere navedemo.

Resnica je, da so imeli naši perfidni in lažnjivi nemškutarji na unesrečenej banki „Sloveniji“ veliko orožje zoper našo stranko. Pri nekaterih ne dovolj omikanih in v narodnem čutu neutrujenih volilcih malih mest se je, žalibog da z uspehom, ta banka in njen krah našej stranki v črevlje vtikal!

Nij treba našim bralcem praviti in dokazovati, kako nepošteno, lopovsko je to, če se unesrečeno podvzetje posameznih, kakoršnih je baš ustavoverna nemška stranka na Dunaji in po vsej monarhiji in kot stranka jako bogata zakrivila, (vide chabrus!) pripisuje nam vsem. To si pa lahko obstanemo, da nam je res nesrečo zapustil oni ranjki mož, ki je po nerazumljeni zavod vodil do propada, da si niti on ne iz samoprida. Da bi ga ne bil nikdar ustanovil!

Ravno tako bi bilo bolje, ko bi bila lanska večina zidanje zavoda za blazne (norišnice) odložila in ne sklenila. Naj bi se bilo prej obširno razložilo, kakó je tega zavoda res treba in kako je denar uže pripravljen. Tako bi bilo nemškutarjem nemogoče rabiti z ono perfidijo narodne večine sklepa o zidanju tega zavoda, kakor so to storili. Dežman, ki je v odboru sam glasoval za norišnico, pisaril je dolge članke o tem in tako svojim agitatorjem dal lažnjivo in perfidno besedo na jezik. „Če hočete pol milijona proč vreči,

če hočete še večje davke imeti, pa volite narodnjake,“ tako so vpili in vpili plačane duše.

Mi se borimo, to smo uže ponavljali, za ideal, za svoje narodne pravice. Naši nemškutarji in njih pomagači nas bi radi narodno potlačili, nam slovanske žile izpodrezali in za ponemčenje našega rodu vse priprave storili. To je jedro našega boja in za to gredo vse volitve, če prav dejansko take volitve na vse zadnje niso odločilne, nego odločilna žilava vstrajnost našega naroda in — drugi faktorji, katerih nam nij treba imenovati. Da je stvar taka, to vedo naši protivniki tako dobro, kakor mi, ali oni so hinavci, oni tega ne povedó.

Naši nemčurski in drugi nasprotniki se sicer vedno nehotó izdajajo, kakovi so, celo leto le za nemštvo pišejo in vsa njih dejanja in glasovanja le na ponemčevanje merijo. Ali žalibog, da nekateri naši malomisleči ljudje tega še vedno in vedno ne vidijo, da si ravno uže nad dvajset let mi slovenski novinarji in pisatelji to resnico kažemo in neovržno dokazujemo. Kadar do volitev pride, tačas ti nemčurji nataknejo celó larfo domoljubja in ljubezni do našega jezika! Oni čutijo, da bi jih precej zmanjkalo, kakor kafe (izvzemši komandirane volilce, kateri včasih s teškim srcem volijo proti svojemu prepričanju iz skrbi za vsakdanji kruh) ko ne bi hinavčevali, ko bi odkriti bili. Oni vedo, da ne morejo z odkritim vizirjem vojevati, kakor vojujemo mi narodnjaki.

Da bi to svoje hinavstvo v narodnem obziru pokrili, da bi zaslonili glavni princip, za kateri gre vsa naša borba, vrgli so se nemčurji z vso silovitostjo in z velikim, dolzim,

premišljenim študijem na **materijalno** stran. Računili so dobro, da se dan denes v slabih letinah, slabej kupčiji, slabej trgovini in v obnem pomanjkanji izvrstno da porabiti denarno, gospodarstveno vprašanje. „Nekaj bode zmirom obviselo“, so si mislili in lagali ter zavijali so fanatično strastno. Žalibog, po mestih ne brez uspeha. Poštenjši kmet je poslušal odgovore in pobitja teh lažij, mnogo mestnih in tržkih ljudij naših se je dalo zapeljati.

Telegrama.

Peterburg 11. jul. Oficialno se poroča 9. jul. iz Aleksandropola: Potem, ko je Loris-Melikov zvedel, da skoraj vsa vojska Muktarpaševa maršira proti Karsu, opustil je za zdaj bombardiranje Karsa in poslal kanone v Kurukdaro in Aleksanpropolj, združil je svojo konjico pri Hejivali in pešce pri Zaimu. — Kolona generala Tergusakova, ki je marširala iz Dajara in Surp-Ohanesa, prevzela je varstvo 8000 krščanskih družin, ki so pred grozodejstvi bašibozukov in Čerkesov bežale iz Aleškerske doline. Ker se je Tergusakov s tem zamudil bil, bilo je mogoče turškeje infanteriji napasti arriergardo rusko. Tergusakov je torej sklenil najprej bolnike, ranjence in izseljence v Igdiru v varnost spraviti in je 5. julija v Igdir prišel, od koder je 8. julija proti Bajazidu dalje marširal.

London 11. julija. Reuterjev biro poroča iz Erzeruma: Ismail paša je z jednim oddelom desnega turškega vojnega krila zasel višine, s katerih se more streljati v Bajazid.

Listek.

Prižigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins, poslovenil J.)

Drugi del.

Dovetnajsto poglavje.

(Dalje.)

„Videl se je nezadovoljen ter me je prosil, naj bi smel ostati do drugega jutra, ker bode kmalu noč in si nij preskrbel nobenega prenočišča. Temu se nijsem branil, a še sanjal nijsem, kako grdo kačo prenočujem. O polu noči sem se probudil iz lahkega in naglo motenega spanja; zagledal sem, kako je moj gost kradel mojo lastnino ter se pripravljal, da bi se brez vseh okolščin poslovil od mojega bivališča. Ta sleparija mu nij bilo dovolj. Ko sem ga zgrabil ter mu očital njegovo krajo, zgrabil je za bližnje orožje ter je hotel umoriti svojega dobrotnika. A na to sem bil pripravljen, odbil sem mahljej in ker sem bil

močnejši, sem v malo trenutkih premagal obupanega nasprotnika. Vil se je pred mojimi nogami tako zaničljivo ponižno, kot se to le more pričakovati od nesramnega sleparja. Po pravici je trepetal strahu, ker postava o smrti na mestu je onikrat še veljala ter je ravnala počez in je hitro kaznovala take hudodelnike, kot je bil on. Morebiti bi bil izročil izdajaleca njegovej osodi, a predno sem mogel to storiti, pokazal je moje radovednosti tako zapeljivo reč, da sem v naglici za njo mu dal svobodo ter sem pozabil, kar je zaslužil moj sleparski gostac.

„Na moj ukaz je izpraznil svoje žepe ter mi je vrnil zlato, čegar izgubo bi bil komaj obžaloval. Ko je malovredna kovina žvenkljala pred mojimi nogami, zasvetil se je mej cekini drag kamen, ki je bil tako gotovo moj, kot vse drugo. Komaj sem ga zagledal, začudil sem se mu ter se ga zveselil bolj, kot bi bila zvezda mi padla iz neba.

„Bil je prstan posebnega umetnega dela, ki je bil nekdanja last mojega očeta. Po nje-

govi smrti ga je nosila mati, dokler nij bila vzela gospoda Grahama; pri tej priliki ga je izročila meni. Vedno sem ga kot dragoceno dedščino visoko cenil; in bil je tudi mej dragotinami, katere sem beže iz hiše očma vzel soboj. Ta prstan, eno uro in nekatere druge dragotine sem bil pustil Luciji, ko sem se bil v Rio Janeiru poslovil od nje; in pogled tega prstana zdel se mi je glas iz groba. Skušal sem zvedeti od vjetnika, kako ga je dobil; a molčal je trdovratno. Sedaj sem se jaz pogajal z njim, obljubivši mu, da ga bodem izpustil in ne izročil sodniji, če mi pove, kako je prišel do prstana, sem mu nazadnje izvil skrivnost, ki je bila za-me največje vrednosti. Povedati ti hočem s kratkimi besedami, kar sem izvedel iz njegovih, uže čestokrat nevezanih izrekov.

Ta človek je bil Štefan Grant, sin starega mojega prijatelja Benjamina. Iz ust svojega očeta je izvedel življenje tvoje matere; ker se je bil pri dohodu mlade tujke Benjamin hudo razprl s svojo hudobno ženo,

Vojska.

Slovanje, dejal bi rodoljub, dozdej nijsmo za srečo rojeni bili, nego trpljenje in velikansko potrpljenje nam osoda vedno naroča od povsod, tako, da je res treba več kot moževskega potrpljenja in vztrajanja, če slovanski človek v upanji na boljšo bodočnost ne otrpne!

Kaj je zdaj z Rusi v Aziji?! Telegrami zgornji, oficijalno ruski, tedaj sami potrjujejo, da je ruska vojska, ona vojska, ki je pred šestimi tedni tako naglo in upanje polno začela svoj voj, zdaj umeknila se pred onim turškim pašem Muktarjem, katerega so bratje naši hercegovinski vstaši zaporedom nabili in dobro podili v beg!

Mi vemo, da to nij nič še stvarno hudega. Ruski veliki narod bode od jeze vzplamenel. Car se bode razgnevil. Oni, ki so svetovali tako malo ruske vojske v Azijo poslati, da se pred turško premočjo nij mogla držati pred Karsom, temuč je morala celo težko delo obleganja opustiti ter umakniti se čez rusko mejo nazaj v ruski Aleksandropolj, — oni bodo na odgovor klicani, osemdesetmilijonni narod Rusov bode poslal dvojno ali trojno večjo vojsko na mesto in nazadnje Turke podrobil.

Ali v dušo boli in peče vsacega poštenega Slovana in Slovenca, če bere triumfatorne in veseleče se članke zagrizenih sovražnikov naše in ruske krvi. In tako pride vprašanje, ali je bilo treba bratom Rusom, ki imajo doma še tako ogromno vojsko, v Azijo poslati le tako premajhene oddelke, ki se nijso mogli presili in premožnosti turške, od vseh kotov v množnem številu skupaj zmetene vojske ustavljači, da so tako uže prijete in zajete kraje morali popustiti in bodo morali zdaj zopet od kraja začeti?

Res, da je uže baje Bismark rekel pri začetku vojske: „vsaka rusko-turška vojska traja dve leti,“ in res je, da je vojevanje v hribih in gorah azijskih, kjer je za živež silna težava, težko je večjim armadam dalje časa operirati, — ali Bog nam grehe odpusti, če se moramo celo mi potožiti, ker ruski nevspeh bi bil naš večji nevspeh, nego izguba devetih večin kranjskega zbora. Zato nam daj Bog kmalu učakati tolažbe, ruskih velicih zmag v Evropi, na Dunavu, kjer dozdej za Ruse ugodno ide.

Osvojenje Bosne in Hercegovine.

Iz Praga poroča telegram, da ima oficijozna, sicer ustavoverna „Bohemija“, organ, katerega se poslužujejo razni vladni krogi večkrat, da kako pripravljajočo se stvar svetu naznajo, dopis iz Dunaja, kateri pravi, da je polje diplomatično tako daleč poravnano, da more najdalje idoč korak Avstrije, obsedanje Bosne in Hercegovine v sporazumu in s polnim dovoljenjem vseh udeleženi oblasti zgoditi se, s čemur bodo interesi Avstrije najboljše varovani.

Torej bode na vse zadnje vendar le res prišlo do tega, da se naša monarhija pomnoži s slovanskim prebivalstvom, kar moramo mi avstrijski Slovanje le toplo želeči, ker na vse zadnje bomo vendar do opravičenega vpliva prišli, če se naši protivniki še tako ubijajo v boji proti našim pravičnim terjatvam.

Mi se moramo tega prirastka slovanskega elementa z rodovitno, čisto slovansko Bosno in s čilo Hercegovino tem bolj veseliti, ker vidimo, da so naši najhujši sovražniki nemškutarji in Magjari ves čas zoper ta predlog govorili in pisali.

V očigled zasedanja Bosne od strani Avstrije nij nezanimivo zvedeti, kako naši avstro-ogerski turkoljubi to razlagajo. Nek dopisnik „Pester Lloyd“ pravi, da se je uže večkrat reklo, da ne bode eventualno zasedanje Bosne nič drugega, nego varovanje lastnih interesov Avstro-Ogerske in remedura proti eventualnemu vstopu Srbije v akcijo; ravno tako, kakor ima maritimno postopanje Angleške namen, varovati angleške interese in posebno zabraniti vstop Grške v akcijo. Da bi porti to vstricno postopanje porte znalo prav biti, se razume samo ob sebi in zares je, pravi ta modri dopisnik, porta vse nezaupanje izgubila. Da porta Avstriji res več zaupa, kaže uže to, da velik del svoje vojske poteguje iz Bosne in Hercegovine. Porta torej kaže, da je z ravnanjem Avstro-Ogerske zadovoljna, in kakor se z avstro-ogersko invazijo ne namerava protiruski čin, ravno tako grof Andrassy ne bode dal zasesti turškega ozemlja brez dovoljenja (!) porte.

Mej takimi nazori pa mej sporazumljenjem s porto je pa velikanski razloček, in ko bi se uže o sporazumljenji govorilo, bi se to tikalo

le nekaterih naredeb, ki bi se o slučaju zasedanja zgodile mej obojestranskimi lokalnimi uradi, da se dislociranje materijalno lažje izvede.

Dolgega govorjenja v „P. L.“ kratka misel je očitno le ta, da bi Avstrija s zasedanjem Bosne Turčiji le ljubav izkazala in da bi jej raznotere skrbi, ki jih zdaj ima, vsaj zmanjšala, če uže ne popolnem otela. V taisto vrsto bi spadalo tudi otvorjenje luke Kleka, o katerem činu pa še vedno dvomimo.

Tako bi mi bili, ako bi šlo po želji teh turkoljubov, zdaj res tam, kjer so različni kršeni avstro-ogerski muzulmani uže pred začetkom rusko-turške rata hoteli biti: pri intervenciji Avstro-Ogerske na korist Turčiji.....

Mi bi pa znamenja časa slabo zapisovali, da ne opomnimo še na nek maneuver, ki ga domači in inostrani turkoljubni listi zadnji čas prakticirajo.

Treba je namreč lojalne Slovane, kakor so ti umazanci uže od nekdaj navajeni delati, denuncirati in sumničiti, na drugej strani pa z zares znanim sočutjem Slovanov naše monarhije za njihove jugoslovanske in ruske brate nekatere kroge naravnost in kar se dá strašiti.

Tako piše postavimo turška služabnica „N. Fr. Pr.“ in z njo še marsikateri inostranski list enakega turškega kalibra:

„Akopram so nekateri dunajski krogi še vedno, če prav uže veliko menj rusoljubni, se vendar ne dá tajiti, da so začeli strmeti zaradi učinka, ki ga ima ruska vojska na slovanske kroge. Češka pobalinstva sicer ne veljajo mnogo, a manj zaupno se gleda kometovanje z Rusijo na nekej drugej strani, od koder bi se bilo najmanj pričakovalo, na — poljskej.“

Gotovo nam nij treba, da bi poznano zvestost in lojalnost nas vseh Slovanov avstro-ogerske monarhije branili proti različnim nemško-judovskim podkupljenim bašibozukom kalibra „N. Fr. Pr.“ in mnogih družih „turških listov“. Da pa imamo Slovani avstro-ogerske monarhije najživahnejše sočutje za nesrečne žrtve turške divjosti in bestijalnosti, da želimo najtoplejše svojim vrlim bratom Rusom zmago, ki bode osvobodila

utisnilo se je bilo ono njegovemu spominu. Iz njegove povesti sem sklepal, da je pošteni a nezaupljivi svetovalec in prijatelj moje Lucije mislil, da sem jo zlobno zapustil, ker se zarad bolezni nijsem mogel tako dolgo vrniti. Ubogi ženi je bilo neznano moje prejšnje življenje; tudi jej nijsem nikdar nič omenil. Vsled tega nij mogla razumeti mojega značaja in vedenja, ter se je dala kmalu prepričati bojazljivim besedam in slutnjam starega mornarja. Obrnila se je bila do mojega gospodarja, ter ga je povprašala po meni. Ta je slišal o mojej bolezni, ter me je vrstil uže mej mrtve; da bi je ne prestrašil s svojo mislijo, odgovoril jej je jako skrivnostno, kar jej je potrdilo njene negotove slutnje. Branila pa se jo odločno, zapustiti najino bivališče; in nadejaje se še vedno, da se bodem pač vrnil, ostala je, kjer sem jo bil zapustil, dokler nij počela strahovita mrzlica razsajati. Do tja je bila porabila male denarje, ginila jej je telesna in duševna moč; nazadnje jo je pregovoril Benjamin, vsak dan trdnjše prepri-

čan, da je bila Lucija nezvesto izdana, da je prodala pahišje ter z izkupljenim denarjem zapustila okuženo deželo, predno bi bilo prepozno. Šla je v Boston in sicer z isto ladijo, na katerej je bil Benjamin za mornarja. Ko je prišla v pristanišče, vzela jo je njen varuh precej pod edino streho, katero jej je mogel ponuditi.

„Tu se je žalostno končala tužna osoda tvoje matere; in ti ubogo dete! si bila prepuščena milosti neusmiljene žene, ki bi te bila brez dvoma precej izpodila iz tvojega ubornega bivališča v tvojej hiši, ko bi se ne bila zavedala svoje krivnje, ter se ne bala biti izdana. Ta krivnja je bila, da sta Nani in njen uže onikrat zanikrni sin okradla tvojo mrzlično in nesrečno mater, katerej je pri njenej slabosti lakomnost lahko vse vzela. Sadu tega ropa pa Nani nikdar nij uživala. Nadepolni njen sin je uže takrat tako zelo prekosaval njeno zvitost in prekanjenost, da 'se je polastil dragotinu, rekši, da jih če prodati, a obdržal je one, ki so mu dopadale, za druge

skupljeni denar pa je porabil za se. — „Starinski prstan, ki je sedaj moja last, dragocena ostalina žalostne tragedije, bi bil imel osodo druge dragotine, ko bi ne bil na videz tako malo vreden. Nesrečni Štefan pa se je nazadnje odkupil z njim osodi hudodelnika, katera pa mora na zadnje pač doteči tega otrpnenega grešnika. Meni — oh! meni — je še neznano, ali bode znanje skrivnosti, katere mi je prstan razkril, blagoslavljal bodoče moje življenje ali pa je bode omračilo s še hujšo zakletvijo. Kljube tem poročilom in kljube tej spodbudivnej misli, da moj otrok še živi ter mi je lahko povrnen, zagotovljen še nijsem bil nikakor, da bi ne moral precej opustiti drznih teh nad in da bi se komaj najdeni moj zaklad zopet ne izgubil mojemu skrbnemu iskavanju. Ko sem ga prašal po tebi, Jerica! rekel mi je Štefan, ki nij imel več uzroka tajiti resnico, da mi nikakor ne more povedati nič o naslednjem času razen tega, da si živela pri Truemanu Flintu. Vedel je, da te je vzel prižigalec sve-

nesrečne nam brate po veri in krvi, — da to želimo, to se lahko umeje.

Avstro-Ogerska, nekdanja trdnjava cele Evrope proti zverinskim Azijatom, menda v teh simpatijah ne bode iskala nevarosti za se? Od nekdanj pa ima velika Rusija zares izvrstne agente v naši avstro-ogerski monarhiji, in ti so: brezumno gospodoželjstvo in brezumno sovraštvo dveh narodov, ki zdaj slučajno v Avstriji vladata, do vsega, kar je slovansko; dalje besno divjanje za ohranjenje turškega barbarstva v Evropi in posebno tadva agenta delujeta bolje za Rusijo, nego vsi oni strahovi panslavizma, ki se vedno novi in grozoviteji rajajo v poturčenih možjanih naših turkoljubnih Nemcev, kakor gnjusne mišice v smradnej mlaki.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 12. julija.

Državni zbor je do 3. septembra odložen. Gospodska zbornica je 10. sejo imela a za nas nevažne stvari razpravljala.

Cesar se snide z nemškim cesarjem v Salcburgu še le 7. avgusta. Oba monarha hoteta brez slavnosti tiho sniti se.

Ogerski listi nadaljujejo v pisanji jez-nih člankov, ker se je nagodba razbila ali odložila zaradi trdovratnega nepriljubljenja cislejtanskimi ministri v to, kar so ogerski terjali.

Vnanje države.

Srbska narodna skupščina je glasovala za adresno do ruskega carja, v kateri se naglašajo govor carjev v Kremli, ko je car prvič omenil Slovanstvo in slovansko vzajemnost. Srbija zaupa obljubam carjevim in se zahvaljuje za njegovo očetovsko skrb in za očetovski sprejem kneza Milana ter upa, da bodo prizadevanja kneževa stalne razmere na Balkanu naredile.

Preko Londona se poroča, da je angleški poslanik v Teheranu imel nalog, **Perzijo** za Turke pridobiti in je za to denarja ponujal. Misli se pa, da so ta prizadevanja zastoj, ker je Perzija z Rusijo gotovo že dogovorjeno zvezo sklenila za neke slučaje.

Iz **Rima** se poroča: Papež je denes sprejel odgojence dveh rimskih zavodov. — Torej so bili prej glasovi o njegovej bolezni zopet neresnični.

Dopisi.

Iz Šmartnega pri Litiji 7. julija [Izv. dop.] Čital sem, da ste dragi Černomeljčanje opomnili in poročali, kako vas je vaša

tilnic k sebi; tudi je nekaj mesecev pozneje bil izvedel slučajno, da si še vedno bivala v onem pribežališču. Povedal mi je namreč, da je bil stari mož (da se izrazim z besedami svojega poročevalca) tako trapast norec, da je prišel k njegovej materi ter jej prostovoljno poplačal škodo, ker si jej pri svojej otročjej maščevalnosti ubila okno.

Druzega nijsem mogel izvedeti; a zado-stovalo je, da je izbudilo vse moje moči ter mi srce polnilo le z eno željo: — da bi našel svojega otroka. Htel sem v Boston. Težko mi nij bilo najti tvojega dobrotnika; če prav je bil že umrl, našel sem vendar mnogo prič dobroznanih njegovih kreposti; in ko sem tudi popraševal po njegovej pohčerjenki, pozabljena še nij bila v onej strani mesta, kjer je preživela svoja otročja leta. Mnogo hvaležnih glasov je odgovarjalo mojim prašanjem. Pripovedovali so mi, zakaj so se deklice tako dobro spominjale. Ko je namreč poskusila mnogo uboštva, bila jej je potem sveta dolžnost in največe veselje, da je

belokranjska glava, baron Apfaltrern naganjal za nemško stranko glasovati, in da je močno agitiral za tisto, dalje, kako da vam je medeno na srce govoril, zlate hribe, i gradove, kakor tudi kupec denarja obljuboval. Tudi pri nas se je to ubogo revšče baronsko jako napenjalo in v posameznih hišah agitiralo za nemško stranko, da je bilo joj. Predrznil se je baronček svoj nos o tej zadevi celo v take hiše vtikati, in take ljudi nagovarjati, da bi glasovali za nemško stranko, kateri tako dobro, kot on ali pa še veliko bolj vedó, kakovšni pomen imajo ove volitve. Tudi je ta mož tako že zoperno govoril, da si je vsak želel, da bi bil skoraj ta sitnež proč od njega. Kar pa zadeva obetanja in obljub zlatih hribov i gradov, pa kupca denarja, to je za mene pač španjska vas, nerazumljiva stvar, ker ga ne le jaz sam, ampak cela naša občina, pa kaj govorim, menda celi okraj, pa še Ljubljana zraven, vsi ga poznamo, kako „velikodušen“ da je ta mali mož. Da bi on potem takem kupec denarja obetal, ker še tega ne plača rad, kar ima plačati, tega ne umejem.

Iz Mozirja 3. jul. [Izv. dop.] Lep, povse lep je bil dan prvega julija v moziškem trgu Gornje savinjske doline. Okolo 3. ure po poludne je grmenje možnarjev naznanjalo Gornjesavinjčanom slovesno otvorjenje čitalnice v Mozirji. — Seveda nij šnil glas, govorjen iz jeklenih ust, v vsa srca tukajšnjih prebivalcev, katerih ušesa nečejo opozorjenje služati, ki naravnost terja narodno vzajemnost. — A vendar se nam zaradi tega nikakor lasje belili ne bodo, ker znano nam je, da se mej najčistejšo pšenico tudi ljulika nahaja — in iz najboljšega klasja postane mnogokrat tudi gnjilad.

Ko je tiha luna sè svojo mično svitlobo čarobno krasila krilo naše Savinje, je prirečna radost navdajala ude čitalnega društva v gostilnici g. Pfeiferja; zanimivost, katero ponavljali bodo naši potomci in potomcev nasledniki, hvaležno spominjaje se tistih, ki so prvi boj na narodnem polji pridobili — žrtev, ki bode hranila omikeželjne, ki bode pojila pustote in celine narodnega razvitka. — Saj veš, dragi čitalec, da nij hujšega, kakor boj mej domačini, katerih srca ne pripusté podlago storiti, na kateri bi narodno ognjišče nepremakljivo slonelo. Na njem ravno bi se lahko ogenj gojil pri čistem domoljubnem zraku,

žrtvovala svoje življenje in zdravje blagru svojih bližnjih, katerih trpljenje je poporej sama videla in z njimi delila.

„Pa oh! da bi se popolnile žalostne do godbe, katerih je bilo nesrečno moje življenje uže tako bogato, zadela me je nova nesreča. Oni trenotek, ko sem bil zagotovljen, da moja hčerka še živi, in ko je moje uho radostno srkalo sladko hvalo, ki je spremljala imenovanje njenega imena, so me kot strela zadele strašne besede: „Ona je sedaj pohčerjenka Emilije Grahamove, slepe gospice!“

„O, čudovit slučaj! O pravično povračilo! to me je isti trenotek, ko sem naslikaval izpolnjenje najslajših svojih nad, znova vклонilo roki železne osode, ki si nij pustila iztrgati svoje žrtve.

„Moje dete, moje edino dete navezano po hvaležnosti in mnogoletni ljubezni na dekliča, kateremu sem se drznil komaj pogledati v obličje, da me ne bi razdrobila zakletev, katero bi njegovemu licu izrazila gola zavest o mojej navzočnosti.

ogenj neugasljiv in vedno plamteč narodno zavest.

Nič ne de, da se je nepričakovana agitacija zoper naše društvo vršila, zmaga je naša; kajti čitalnica živi — in životari na krepkejših nogah, kakor njeni nasprotniki. — A tudi to se bode s časoma poravnalo; vsaj je Savinja bistra — in osrčila bode tudi tiste, kateri so se narodne mlačnosti poprijeli. — Gospod podpredsednik Govedič je bil navzoče ude v navdušenem govoru pozdravil ter temeljito namen društva razložil in povdarjal, naj ne ha razcepljenje, katero je vsakemu narodu in kraju v pogin. — Obžaloval je, da nekaj odličnih Gornjesavinjčanov manjka, a vir ne navzočnosti se že ve, katero postopanje je se ve da grdo — in obžalovanja vredno. Smešno pa ostane to, da bolj, ko se nam nasprotuje, več udov nam prihaja, znamenje, da so v duhu z nami — in čas še nij prišel, da bi vzajemnost tudi v djanju dokazali.

Živioklici na presvitlega cesarja, kakor tudi zahvalnice g. Pfeiferju za brezplačno prepuščenje čitalničnih sob, gospod Mateju Blažu, ki je sprožil hvalevredno idejo, ustanoviti čitalnično društvo — vsi jednoglasni slavoklici bili so pritrčni — navdušeni. — In tako je še le vshajajoče solnce drugega jutra spomnilo v sobani se veselo vrteče in narodne pesni pevajoče, da so ure minule zabave, katera ostane vsacemu v neizbrisljiv spomin. Tedaj le v tem narodnem duhu naprej, da s časoma iz čvrste kali izraste krepko drevo.

Domače stvari.

— (Iz Kočevja.) Dodati moramo še k svojemu poročilu o volitvah, da je v Kočevji voljen sodnik g. Ledenik. Nekdanj je bil navdušen Slovenec, a zdaj... se je baje mož premislil. Žalibog, da nij on sam tak, ki se je „premisli!“

— (Iz Novega mesta) čujemo, da so se pri volitvi posebno vrlo in moževsko držali Črnomeljci in Metličani. Bog jih živi! Oni so vredni sosedje bratov Hrvatov, ki so si uže oborili narodna prava. Zapeljati so se pa zopet dali Višnjanje, kakor zadnjič!

— (Vabilo) k 9. obletnici, katero napravi rojanska čitalnica dne 15. julija 1877. Začetek ob 7. uri zvečer. Spored: 1. Predsednikov govor. 2. Nedved: „Lovčeva“, zbor. 3. Hajdrih: „Nijsem nemec“, četverospjev. 4. Graj-

„Dežele in morja, ki so doslej naji ločila, se nijso zdela mučeni mojej domišljiji tako neprelazljiva ograja mej menoj in mojo dolgo izgubljeno hčerjo, kot ta strahovita misel, da jedino pozemeljsko bitje, čegar ljubezen sem se bil nadejal s časom pridobiti, je vzgajeno od otročjih let v hiši, v kateri je golo moje ime celo vzbujalo strah in grozo.

„Srce mi je močno mučila misel, da bi jej vse moje molitve, prošnje in besede ne izbrisale mladinskih utisov, mučila me je misel, da bi vse moje prizadevanje in vsa moja ljubezen le izbudili mrzlo in obredno priznanje moje hčere, ali, kar bi bilo še hujše, le hinavsko otroško ljubezen. Zato sem bil pustil svojega otroka v nevednosti o njegovem rojstvu; rajši ne bi bil nikdar več videl njegovega obličja, kot da bi ga postavil v strahovito silo, da bi volila mej prijateljico, katero je ljubila in očetom, o čegar zločina je slišala le s strahom in trepetom.

(Dalje prih.)

ščak in oskrbnik. Igrokaz v 4 dejanjih.
5. Jenko: „Strunam“, samospiev. 6. Mašek:
„Pri zibeli“, zbor. 7. Srečkanje z darili.
8. Umetni ognji. Pri zabavi svira beneški
kvintet. Vstopnina je za ude prosta, za neude
40 kr. a. v. Odbor.

— (Iz Ajdovščine) se nam piše: Blagovolite v svojem cenjenem listu naznaniti, da sloveč vijolinist g. Fr. Krežma bude dne 22. julija 1877 v Ajdovskem društvu: Edinost koncertiral, in ne 15. t. m. kakor je bilo v Soči naznanjeno. Dotični program v kratkem.

— („Slovenec“) piše o sebi: Konfiscirana je bila naša zadnja številka zaradi zgodovinsko-znanstvenega članka „Cerkveno premoženje in država“. Ker je bilo le nekaj listov še le natisnjenih, ko so začela prihajati poročila o volitvah, hoteli smo jih še v list vtakniti, da bi jih naši naročniki prej zvedeli. Toda mej tem pride policija in nam ne zapeti samo gori omenjenega članka, ampak vse štiri strani z glavo vred, tako da nam nij bilo mogoče napraviti drugega popravljenega natisa. Človek uže res več ne ve, kaj pisati, da bi milost našlo pri slavni policiji. Predzadnjič smo iz Olomuškega „Pozora“ ponatisnili članek „S Slovani na steno“, ki se je v Olomucu, kjer veljajo ravno tiste postave, kakor pri nas, tiskal brez opover, nam so ga konfiscirali, zadnjič smo objavili zgodovinski članek o cerkvenem premoženju, pa je bil zopet konfisciran. Druzega nam tedaj ne bode ostalo, kakor pisati o vremenu, ali pa od jare kače in steklega polža.

— (Otrok zažgal.) V Malih Pecah, fare št. Vid v zatiškem okraji je šestletni deček mežnarja Mostarja zažgal steljo, ko se je igral s klinčki. Zgorela je mežnarjeva hiša, hlev in kar je bilo okolo oprave.

— (Popravek.) V včerajšnjem članku je grda tiskovna pomota. Bere naj se v drugej koloni „Na kmetih so ljudje še manj pokvarjeni“ itd. — a ne kakor je tiskano „manj nepokvarjeni.“

Listnica uredništva. Dr. Erženu v Litiji. Predno se človek na kakov paragraf sklicuje, treba je, da ga pozna. Naš list izhaja poleg tega na slovenskem jeziku. Za to smo Vaš nemški „Wisch“ v papirni koš vrgli, kamor spada najbolje.

Kurci.

11. julija:

Kurpa: pl. Pilot iz Benetk. — Kalister iz Trsta.

Pri Slonu: Alič iz Trsta. — Freudenberger iz Dunaja. — dr. Kaiser iz Ljubljane. — Fellheimer iz Dunaja. — Prinz iz Trsta.

Pri Malici: Smrekar iz Dunaja. — Berger iz Koroskega. — Kodolič iz Grada. — Pamovitz iz Trsta. — Paier iz Dunaja.

Dunajska borza 12. julija.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	60 gld.	75 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66	30
Zlata renta	72	40
1860 drž. posojilo	113	25
Akcije narodne banke	802	—
Kreditne akcije	145	10
London	126	—
Napol.	10	06
C. k. cekini	6	02
Srebro	109	25
Državne marke	62	—

Slovenske

lepoznanske knjige.

V založbi „Narodne tiskarne“ v Ljubljani so izšle in se morejo dobiti sledeče slovenske knjige:

A. Romani in povesti:

1. **Erazem Tatenbah.** Izvirna povest, spisal J. Jurčič, velja 50 kr.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

2. **Meta Holdenis.** Roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik 50 kr.
3. **Kantorčica.** Roman s pogorskega zakotja, češki spisala Karlina Světlá; poslovenil Franjo Tomšič, velja 50 kr.
4. **Prvi poljub.** Novela, spisal J. Skalec. — Na črni zemlji. Novela, spis. J. Skalec, velja 25 kr.
5. **Kazen.** Novela, francoski spisal H. Rivière, poslovenil Davorin Hostnik. — **Cerkev in država v Ameriki.** Francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik, velja 25 kr.

B. Listki v zvezkih:

I. zvezek, ki obsega: Stenografija, sp. dr. Ribič. — Životopisje, sp. Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Preširen, sp. Fr. Levstik. — Telečja pečena, novela, sp. J. Jurčič. — N. Machiavelli, sp. dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, sp. dr. Celestin. — Trstovo z grozdom na Ruskem, sp. dr. J. Vošnjak. — Čigava bude? Novela, sp. J. Ogrinc. Velja 25 kr.
IV. zvezek, ki obsega: Lepi dnevi, sp. Paulus. — Plašč. Novela. Ruski spisal N. V. Gogol; poslovenil L. Gorenjec. — Nekoliko opazek o izdaji slovenskih narodnih pesnj. Spisal prof. dr. Krek. Velja 25 kr.
Kdor hoče katero koli teh knjig dobiti, naj piše „Narodne tiskarne“ in jih dobi po poštne povzetji. Vse skup se dajo za zmazano ceno 2 gold.

Ravnokar je v „Narodnej tiskarni“ v Ljubljani izšlo in se dobiva:

VIII. zvezek „Listki“:

Pomladanski valovi.

Roman, spisal I. Turgenjev, poslovenil dr. M. Samec. 8° 17 pol. Cena 60 kr.

Štev. 9431.

(186—1)

Razglas.

Z magistratnim razglasom od 29. septembra 1876 št. 9363 naznanjeno novo napisanje hišnih števil v Ljubljani in šestih njenih predkrajih Hauptmanca, Hradeckyjevi vasi, Kurji vasi, Ilovici, Karolinski zemlji in Črni vasi je dovršeno, novi zapisnik hiš, kateri ima značaj uradne izdaje mestnega magistrata je uradom izposlan, in je za prebivalstvo v knjigarnah na prodaj, nove hišne številke in novi napisi trgov, ulic in cesta stopijo sedaj v veljavo, odstranjen starih napisov pri trgih, ulicah in cestah bo mestni magistrat preskrbel, torej ne ostane za obvarovanje pred zmotnjavami druzega, kakor, da hišni gospodarji v smislu zgoraj omenjenega razglaša stare hišne številke od zunanje strani hiše odstranijo in taiste k večjemu v vezah napisati dajo.

To se v splošno vednost in spolnovanje hišnikom in drugim mestnim prebivalcem razglasi.

Mestni magistrat v Ljubljani,
5. julija 1877.

Naznanilo.

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da po želji več prijateljev bo osnoval

privatno šolo za glasovir, gosli in petje po najnovejši metodi.

Šola bo za odraslene in otroke. Natančneje se izve pri podpisnem na Marije Terezije cesti, št. 5 v II. nadstropju, vsak dan od 10. do 12. ure dopoldne. Slavnemu občinstvu se priporoča tudi za poduk po hišah.

Z največjim spoštovanjem

(174—4) Anton Stöckl.

Knjiga, 60 natisov doživela, vendar ne pokaže, da je pač najboljši dokaz, kako je dobra. Za bolnike, ki se hočejo le izvrstnega zdravljenja za pridobitje svojega zdravja posluževati, je taka knjiga dvojne vrednosti in jamči zato, da se ne misli z novimi zdravili na njegovem telesu eksperimentirati, kakor se to večkrat zgodi. — Od menitne, 500 strani velike knjige: „Dr. Airy's Naturheilmethode“ je izšel uže 60. natis. Tisec in tisoč se ima zahvaliti za svoje zdravje načinu zdravljenja, ki je v tej knjigi popisan; o tem pričajo mnogobrojna, zraven tiskana spričevala. Nihče naj dakle ne zamudi, kupiti si to izvrstno, popularno-medicinsko delo, ki stane 60 kr. a. v., prav kmalu v bližnji knjigarni, ali pa naj si jo proti vposlanju 12 pism. mark po 5 kr. dá poslati od Richter's Verlags-Anstalt in Leipzig, katera poprej, ako se to zahteva, pošlje 100 strani dolg izisek iz nje franco, v pregled. (330—16)

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

30 let uže je alj bolezn, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslenih i otrocih brez medicinske in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze, naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprejavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlatožilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in bledanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shušanje, bledice in predanjenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolj, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelašina, Dr. Shorelanda, dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlemart, Markize de Bréhan a mnogo drugih imenitnih lekov, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Na Dunaji, 13. aprila 1872.

Prešlo je uže sedem mesecev, odkar sem bil v brezupnem stanju. Trpel sem vsled prsnih i čutničnih bolečin, in sicer tako, da sem od dne do dne vidno gnil, in to zaprečilo je dolgo časa moje študije. Čul sem od Vaše čudapolne Revalesscière prišel sem jo rabiti in zagotovim Vas, da se čutim po mesečnem užitku Vaše tečne in okusne Revalesscière poponem zdrav, tako, da brez najmanjšega tresenja morem zopet pisati. Zaradi tega priporočam vsem bolnim to primerno prav čisto in okusno hrano, kot najboljši pripomoček, ter ostanem Vaš udani

Gabriel Teschner,

služatelj javnih višjih trgovskih šol.

Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Neapel, 17. aprila 1862.

Gospod! Vsled neke bolezni na jetrah bilo je moje stanje hujšanja in bolečin vsake vrste sedem let sem strašno. Nijsem mogla niti čitati niti pisati, treslo se se vse čutnice na celim životu, slabo prebavljenje, vedno nespanje, ter sem trpela vedno na razdraženji čutnic, katero me je sem ter tja preganjalo in me ne jedni trenotek na miru pustilo, in pri tem bila sem melanholična najvišje stopinje. Mnogi zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolečine zljajšali. V polnej obupnosti poskusila sem Vašo Revalesscière in sedaj, ko jo uživam tri mesece, zahvaljujem se bogu. Revalesscière zasluži največje hvalo, pridobila mi je zopet zdravje i me stavila v stanje, da morem mojo društveno pozicijo zopet uživati. Dovolite gospod, zagotovjenja moje prisrčne hvaležnosti in popojnega spoštovanja.

Markize de Bréhan.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenju, nespanju in hujšanju.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanju dušnika, omotici in tiščanju v prsih.

Revalesscière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslenih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, ko pri zdravih.

V piehastih puščicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.

Revalesscière-Biscuiton v puščicah in Revalesscière-Chocolatée v prahu 12 tas 1 gld. 50 kr., 24 tas 2 gl. v kr., 48 tas 4 gl. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gl. Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wallischgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih okrajih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah s kakaznicah ali povzetjih. V Ljubljani Ed. Mahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celovcu pri lekarju Birnscherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rocca in J. Hirsch, v Zadru pri Androviču. (114)

Slovenske knjige.

V „narodnej tiskarni“ se dobé, in morejo tudi po poštne povzetji naročiti najnovejše slovenske knjige:

1. „Doktor Zober“, originalen slovenski roman od J. Jurčiča. Cena 60 kr.

2. „Kalifornske povesti“ od Bret Harte-a. Cena 50 kr.

3. „Tugomer“, tragedija v 5. dejanjih. Spisal J. Jurčič. Cena 60 kr.

4. „Na Žerinjah“, izviren roman. Spisal Janko Kršnik. Cena 60 kr.

5. „Župnik Wakefieldski“. Spisal Oliver Goldsmith. Iz angleščine poslovenil Janez Jesenko. Cena 1 gld.

6. „Mej dvema stoloma“, izviren roman. Spisal J. Jurčič. Cena 50 kr.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne.“